САНА ОЛОХ

ЧУРАПЧЫ УЛУУЬУН КАЫЫАТА

ХАЫЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫЫ 15 КҮНҮТТӨН ТАХСАР

№ 14 (8423). 1999 СЫЛ ОЛУННЬУ 9 КҮНЭ. ОПТУОРУННЬУК. СЫАНАТА—1 солк. 10 харчы.

● БУЛТААЫЫН СЕЗОНА

«САХАБУЛТ» УПРАВЛЕНИЕТА: ДУОГАБАРЫНАН ҮЛЭ

Аасыыт сылга «Сахабулт» улуустааҕы управлениета нэйилиэктэр булчуттарын кытта дуогабар быһыытынан үлэлээтэ. Итиннин барыта 56 киһини кытта дуогабардаахтыт. Онон бэйэ да нэйилиэги көтүппэккэ хабан түүлээҥи соҕотуоҥкалыыбыт. Аасыыт сылга көрдөрүүбүт маннык буолла (түүлээх ахсаанынан):

Түүлээх көрүүгэ	1998 с. тохсун. 1 күн. хаалбыта	БУЛТАННА I кварталга	II кварталга	Барыта
Андаатар	3098	8949	2069	14116
Киис	58	85	38	181
Тиис	70	102	—	172
Солоҥдо	3	7	6	16
Кырыыас	7	20	3	30
Кыһыл саһыл	2	9	—	11
Сиэтэн	—	1	—	1

БАТАРЫЫ Түүлээх базатыгар	Атын сиргэ	1999 с. тохс. 1 күн. хаалбыта
11903	144	2069
143	8	30
172	—	—
10	—	6
27	—	3
—	11	—
1	—	—

Маны харчытыгар таһаарар буоллахха, түүлээх базатыгар барыта 225 тыс. солк. курдуҥу туттардыбыт. Ону таһынан былаанныыбыт түүлээх сүрүн көрүүгүнэрэ аһара бараннар, 1999 сыл суотугар 40 тыс. солк. түүлэҕи хаалларбыт. Булчуттарбыт 1998 сылга туттарбыт түүлээхтэрин иһин төлөбүрүн аахсан кэллибит, ону тэҥэ 1997 сыллаах дотацилара Үө министерствотынан кэлбитин (аасыыт сылга) анарыы сбербанк ноҥүө, оттон ангарыа бэйэбит управлениебыт ноҥүө биэрбиппит. Быйыл буоллаҕына 1998 сыллааҕы дотация үөһээги тэрилтэбиттэн, ол эбэтэр «Сахабулт» концерн ноҥүө, кэлэр. Дотация туттарбыт түүлээхпит сууматыттан 58 бырыһыанынан көрүллүбүтэ, ол бородуукталаан, таҥаһынан кэллэ. Ону билигин түгэтэбит, сороҕун атыылаан харчынан эмиэ биэрэбит.

Бу сылга үктэнэн баран, түүлэҕи тутууну саҕалаатыбыт. Бүгүнгү турутуонан, түүлээх базатыгар 88861 солк. туттардыбыт. Маныаха булчуттарбытыгар уонна нэйилиэнньэҕэ ойдоммот быһыы-майгы тахсыбытын быһаарар тоҕоостоох. Ол курдук, «Сахабулт» концерн республика бэчээтигэр бэйэтин сапаатын таһаарбыта. Ол ис хоһоонун үгүс киһи өйдөөбөтөх. Онно ыйыталаа сылдьар: түүлээххэ эбиллибит сыанаҕа полуогу киллэрэн туран диэн. Ол полуок суумата ити сыанаттан көҕүрэтиллэр. Оннук өйдөөхтээх.

Аасыыт саас улахан алдьатыылаах уу кэлиитэ булт салаатыгар, чуолаан андаатар уоскэбиннигэр, иккки өрүттэнэ. Бастатан, урукку оттүгэр элбэх андаатары бултуур өрүс үрдүгэр олорор Болугур уонна Соловьев нэйилиэктэрэ андаатары туттарыылара аҕыйах. Ол өрүс уута наһаа балысханнык кэлэн, хочоҕо баар күөллэри ылан, кыыл ууну кытта барсыбытыттан. Иккис өрүтэ диэн Таатта үрох сүннүгэр олорор нэйилиэктэрбит күөллэрэ улаатаннар андаатар тохтоото даҕаны уонна үөскүүрүгэр сөптоох усулуобуйа баар буолла. Бу эҥэр булчуттарбыт көрдөрүүлэрэ ол иһин үрдүк.

1998 сыл сайыныгар Амма өрүс үгүор баһаардар тураннар киис сылдьар ыырдарын былдьатаммыт быйыл ити эҥэр киис тохтоһуна сөдях. Ону таһынан уот баһаара булчуттарбыт үүтээннэрин, маллаарыыларын, туттар сөптөрин сэбиргэллэрин эмиэ күлкөмөр оторон, хоронньу улахан. Ити туһугаах дьоҥҥо ыарахан сүгэнэр.

Кэлин 9 сыллан бэттэх, рынок сыһыанаһыыларыгар киирэхтэн, булчуттар барыа да улахан охсуулу ылылар. Ол эбэтэр киниилэр социальнай да, экономическай да өттүнэн бу олохтоох көмүскэллэрэ суох хаалбыылар. Ылан көрүөҕүт, социалистическай тутул саҕана сөптөрэ-сэбиргэллэрэ, спец-таҥастара, нолуур транспортара (от, техника), фуражтара, уматыктара пуорма быһыытынан босхо бэриллэр этэ. Аны 20 сыл үлэ стажтаах буоллахтарына, туох да мөһөлө суох пенсиҥа тахсаллара, атын да ораас суол пособиеван, чэпчэтиннэн итэннэ марыйдахтарына больничнайынан эмиэ туһаналлара. Итиллэр билигин олох умнулуннулар. Пенсия саҥа сокуонугар бу дьоммут пенсиҥэ тахсалларыгар эрэйи көрсөр буоллулар. Бэйэтэ да кыра харчыларыттан тутан пенсионнай фондаҕа биэрдэхпэ, ылаллара даҕаны суох буоларыгар тиийэр.

Үөһэ тэрилтэлэрбитин кытта рынок сыһыанаһыытынан кэпсэтэбит. Ол курдук, киис лицензиятын уонна ветеринарнай сибиидиэтэллэстибэ курдуктары атыылаһан ылабыт, атын өттүн эҥэ да барыылыбыт. Барыта үбүнэн-харчынан мөөрэйдэнэр, төлөөтөххүнэ эрэ ылаҕын. Олору таһынан сокуон быһыытынан полуоктаргын төлүөххүн ааҕа. Балары соҕотох улуус быһаарбат, олор кылаҕын таһынан да диэххэ. Оннук да буоллун, өссө аасыыт сыл саҥатыгар Ил Түмэн депутатыгар Поисеева А. И. улуус булчуттарын аатыттан сурук ыытан турабыт, ити этиллибит баар проблемалары ыйан, киллэрэн туран. Онно эпиэтэ кэлэн турар: «...Бопруруос арктическай зонаҕа киирэриэн уустуктардаах, ол тыһан баран, олохха баар, кырдьык даҕаны, бары билэр, көрсөр проблемабыт. Онон туох кыалларыгын үлэлэһиэхпит»,—диэн. Манан өссө да эрэнэрбитигэр, көтэһэрбитигэр эрэ тиийэбит.

Костөрүн курдук, управление иннинэ улахан соругунан булчуттар социальнай бопруруостарын туруорсуу, олохха киллэрии буолар. Саха бипр торут идэтин харыстаан, утумнаан сайыннарыыга уонна онон тыа дьоно, кыра да буоллар, үлэлээх буолалларын ситиһиигэ бастатан бэйэбит оттубүттүн ахсаабат болҕомто эрэйиллэрин өйдүүбүт. Управлениеҕа бу бэйэлэрин идэлэригэр бэриниллэхтэх үлэлиир булчуттарбытын ахтар иннадалаах. Холобур, Сылаантан Г. Г. Макаров, Соловьевтан С. А. Попов, Хатылыттан С. Н. Захаров, Чаҥыртан Н. И. Неустроев, Н. Н. Ефремов, Хадаартан Н. Е. Давыдов, Болугуртан М. С. Лыткин курдуктары. Бу дьоммут туттарбыт, таҥастаабыт түүлээхтэрэ куруутун үрдүк хаачыстыбалаах буолан, сыллата ситиһиилэрэ үчүгэй, ону таһынан эдэр булчуттарбытыгар иннилэр баай опыттара холобурга сылдьар.

Түмүктэн этэххэ, «Сахабулт» улуустааҕы управлениета кини иннигэр турар соругу толоруурга итэннэ быһаарыыга бэйэтиттэн тутулуктааҕы оторор, түүлээххэ аасыыт сылга дуогабары толордубут.

П. КОРКИН,
«Сахабулт» концерн улуустааҕы управлениетын начальника.

Чурапчы улууһун дьаһалтата

ДЬАҺАЛ

№ 84 Олунньу 4 күнэ, 1999 с.

УЧААСТАКТАРДААҔЫ БЫЫБАР КОМИССИЛАРЫН ТӨРИЙИИ ТУҺУНАН

«Государственнай былаас олохтоох бөрөстөбиитэллэхтэ органнарын депутаттарын уонна олохтоох дьаһалталар баһылыктарын быыбардарын туһунан» Саха Республикатын Сокуонун 43 ыстатыйатыгар олоҕуран, Чурапчы Улууһун Муниципаалын 7 №-дээх Соловьевтааҕы быыбардыыр уокуруктан депутат Хомподоев А. А. уонна 10 №-дээх Үрүҥ Күөллээҕи быыбардыыр уокуруктан депутат Алексеев В. М. атын үлэҕэ барбыттарынан сибээстээн Улуус Муниципаалын 115 №-дээх быһаарыытынан депутатскай боломуочуйаларын тохтоппуттарынан, барбыт депутаттар оннуларыгар 1999 сыл кулун тутар 20 күнүгэр быыбар мытылларынан быыбардыыр уокуруктарынан маннык саставтаах учаастактардааҕы быыбардыыр комиссиилары тэрийэргэ.

1.7 №-дээх СОЛОВЬЕВТААҔЫ БЫЫБАРДЫЫР УОКУРУККА:

7 №-дээх Соловьевтааҕы быыбардыыр учаастак

Соловьев Дмитрий Дмитриевич—председатель, «Бурҕаанай» ХЭО чилиэнэ.

Нелакирова Елена Ивановна—секретарь, дьаһалта специалиста.

Батарина Лена Григорьевна—чилиэн, үөрүйаан интээччита.

Дьячковский Валерий Николаевич—чилиэн, орто оскуола учуутала.

Собакина Мария Андреевна—чилиэн, бааньаһа медсестрата.

8 №-дээх Хаһыйахтааҕы быыбардыыр учаастак

Гермогенов Константин Константинович—председатель, суоппар.

Алексеева Анна Захаровна—секретарь, оскуолаҥа учуутала.

Беляева Ирина Георгиевна—чилиэн, продавец.

Новгородов Федот Михайлович—чилиэн, бааньаһа медбрата.

Сивцева Надежда Афанасьевна—чилиэн, үлэтэ суох.

2. 10 №-дээх ҮРҮҤ КҮӨЛЛЭЭҐИ БЫЫБАРДЫЫР УОКУРУККА:

19 №-дээх Үрүҥ Күөллээҕи быыбардыыр учаастак

Дьячковский Петр Николаевич—председатель, «Хадаара» ХЭТ кылдьыаҥсыта.

Давыдов Иннокентий Иннокентьевич—председателин солбуйаччы, «Үрүйэ» баанынай хаһаайыстыбатын чилиэнэ.

Софронова Ирина Васильевна—секретарь, пенсионерка.

Анемподистов Сергей Иванович—чилиэн, продавец.

Гаврильев Василий Иванович—чилиэн, тракторист.

Ноговицын Сартылан Андреевич—чилиэн, ыччат лидере.

Потапова Вера Афанасьевна—чилиэн, орто оскуола учуутала.

20 №-дээх Уорбаталаах быыбардыыр учаастак

Сергеев Александр Петрович—председатель.

Протодьяконов Николай Алексеевич—секретарь, вет-үлэһит.

Давыдов Рудольф Кириллович—чилиэн, ЖКХ үлэһитэ.

Дьячковский Иван Дмитриевич—чилиэн, «Лэгиэн» баанынай хаһаайыстыбатын чилиэнэ.

Прокопьева Клавдия Ефимовна—чилиэн, детсад интээччита.

21 №-дээх Мэлдьэхситээҕи быыбардыыр учаастак

Эверстова Мария Николаевна—председатель, Культура дьиэтин директора.

Васильева Марина Николаевна—секретарь, үөрүйаан интээччита.

Кузьмина Сартылана Васильевна—чилиэн, үөрүйаан үлэһитэ.

Посельский Константин Николаевич—чилиэн, ЖКХ трансторпа.

Родионов Иосиф Аркадьевич—чилиэн, дьаһалта суоппара.

Улуус дьаһалтатын баһылыга А. А. ШАДРИН.

«САҤА ИТЭҐЭЛЛЭР» ТУОХ КУТТАЛЛААХТАРЫЙ?

ДЬОКУУСКАЙ. Кэнники кэмҥэ Саха сиригэр атын сиртэн аҕалаллыбыт «саҥа итэҕэллэр» олохсуйарга дьулуһаллар. Ол иһигэр норуоттар иккис ардыларыгаҕа сыанабылынан киһиэхэ өччө туһата суох таҥара тэрилтэлэрэ баалларын.

Билигин оннук итэҕэллэр сиэртибэлэригэр көмөлөһөр кини республикаҕа үлэлиир. Кини директора киһиэхэ туһаны аҕалбат итэҕэллэр ораас корүүгэрин уонна сабыдыалларын итэҕэтиилэхтик быһаарар. Итэҕэллэр салайаччылара дьоҥҥо киниилэр айылгыларыттан атын, ардыгар сокуоннайа суох дьайар туруна киириэхтэрин ситиһэ сатыыллар. Ол түмүгэр киһи кута-сүрэ айгырыыр.

«Саҥа итэҕэллэр» бипр кутталларынан торообут культураны билиммэт буолууга уонна көлүөнэлэри бэйэ-бэйэлэриттэн тэйитэ сатаһыыга тиэрдии буолар. Итэҕэлгэ ылларбыт киһи төрөппүттэрин, сиринуотун, торообут культуратын таптаабат буолар.

Итинник кутталынан сибээстээн, нэйилиэнньэҕэ «саҥа итэҕэллэр» буоруталарын туһунан ораас хаһаалынан пропаганда ыытыллыахтаах. Болҕомто ордук үүнэр көлүөнэни харыстаһыыга уурулуохтаах.

СИА.

МӨҺҮРҮӨН МУННЬАХ

Тохсунньу 30 күнүгэр Дьокуускайга «Саха Саха сирэ» хамсааһын тэрийиитинэн аҕалар республикаталаҥы общественнай тэрилтэлэрин Мөҥүрүөн муннаҕа буолан аастА. Республикабыт 22 улууһуттан барыта 124 делегат кэлбит. Биһиги улуустан сэттиэ буолан, ол иҥигэр «Саҕахтан» үҥүлэр, сыраттыбыт.

Мөҥүрүөн муннаах саҕаланыытыгар СР Президенэ М. Е. Николаев Москваттан мышыт эҕэрдэ телеграмматын аҕаан нөлүччүлэспиттэр, онно кини бу түмсүү мэнэҕэ оногоҕуллубатаҕын, улахан суолталаах буолуохтааҕын тоҕоҕолообут. «Саха Саха сирэ» хамсааһын түмэ, Ил Түмэн депутата Ф. С. Тумусов «Ыал—олох тэрдэ» диэн дакылаат оногорбута. Үйэлэр алтыһар нарыннарыгар, быһаарыылаах уонна эпиэттээх кэмнэ олохпут оҥкулларын чэпчэтиэх, сайдыбытын биэтэрин түстүөх туоратыгын, ол иннитиэн олоҕу кичэйэн өкөстүү, хас биирдии ыал баҕарыыларын олоруута быһаарар суолталаҕын уонна бу хайысхаттан хайдах үлэлиэххэ сөбүгэр экономическай чинчийиилэргэ, ырытыыларга олоҕурбут саҥаларын эттэ.

Дакылаат сүүмэрдэнэ ыал олоҕун, дьаһа-уот бөҕөруоҕун, эр киһи, ыал аҕатын суолтатын туола үгүс киһи саҥаларын этэстэстилэр. Муннаах түмүгүнэн ыал экономикатын бөҕөргөтүүгэ, дьиэ кэргэн олоҕордьаһаҕар, өрөөн иитиигэ аҕалар оруолларын үрдэтиҥэ чопчу сыаллаах-соруктаах «Ыал» общественнай-политическай тэрилтэ тэриллиитэ. Биир баҕарыылаах Ф. С. Тумусов уонна сэттэ киһиэхэ Мөҥүрүөн сүбэ (совет) талыллыыллар. Маннык бириигэ улууспутуттан С. В. Тобохов киирдэ. Түмүккэ республика барыа олохтоохторуттар ыытыллыыта.

Биир сүбэни тутуһан, ыкса түмсүүлээх буоларга олус үчүгэй муннаах ыытыллыыта. Муннаах кэмигэр Ф. С. Тумусов «Тыа ыалын олоҕун уйгутун оногоруу оҥкуллара» диэн кириитэни тарҕаппыттара. Олус аҕыйах ахсаанынан тахсыбыт бу кириитэ улуус общественнай тэрилтэлэригэр көмөлөөх буоллун, аҕаччыгы киэҥник тиийдин диэн онно сурулуубуту «Саха олох» хаһыат нөҥүө биллиннэрэбит.

Марк СИБИРЯКОВ,
Одьулуунньаҕы политехническай лицей директора.

ТЫА ЫАЛЫН ОЛОҔУН УЙГУТУН ОНГОРУУ ОҤКУЛЛАРА

Экономическай наукаҕа уонна күннээҥи олохха «ыал экономиката» диэн ойдобулуу ингэрэгэ дьулуһарбар, мин тус бэйэм толкуйдаан, аҕаан-суоттаан көрүүлэрбэр эрэ тирэҕирэр буолбатахпын. Ыал күн сиригэр киһи аймах үөскүүгүттэн баар буолбут, үөһэттэн кийаахтаах ытык тэрилтэнэн буолар. Уранчхай удьуордарыгар быраабылар быыстыы кэмтэн туох суолталаах барыта ыалынаҕ быһаарыллар, олох уйгута ыалынан түстэнэр.

Иллэрэ сыллааччыгар бэчээттэммит «Саха Саха сирин саҕахтара» диэн кириитэбэр: «Мин ыраатык да саарбахчаабакка этиэхпин баҕарабын: төрөөбүт сирбитигэр олох сайдыытын тускула, төрүтэ киһи эйыдаҥа ыытта ыкса ситиммэх буолуутугар, промышленнайы далааһыннаах оногоруута буолбакка, тыа хаһаайыстыбатын эрэ көтөҕүүтэ, тыа дьонун олохторун тупсарыыта, саха киһитин ыраатыгар эргиллиэхтэрин сытар. Дьиҥнээх сайдыы—бу хас биирдии саха ыалын олоҕо чол, өй-тот буолуута, кыһалҕаны суох оногоруу, уйгуну-быйаҥы үөнүү»,—диэн турардаахтын уонна кыах баарынан үлэлиэргэ кыһаллабыт.

КҮҮҺҮ, КЫАҒЫ ТҮМЭН

Уустук сүһүөх кэмнэ дьон-сэргэ ойун-санаатын уһугуннараргa хас биирдии киһи тус бэйэтин быраабын уонна кыаҕын толлубакка-чаҕыйбакка туһанарыгар табыгастаах усулуобуйаны хаалчыйыпта, түөрэҥнэсиэбэт политическай сиэмэ үөскэтиигэ, олохдьаһах, үлэ-хамнас эйгэлэриттэр үгүс сабыдыалы оногорро кыһаллар общественнай күүстэр хайаан да баар буолуохтаахтар. Уһуннук толкуйдаан, үгүс дьону кытта сүбэлэһэн, бириигэ саналаахтарбын түмэн, мин «Саха Саха сирэ» хамсааһыны тэрийэргэ быһаарыммытым. Ол сыалынан-соругунан төрөөбүт Сахабыт сиригэр или-эйэни бөҕөргөтүүгэ, республиканы дьулуспан тэтимнэн кэлиммиэ сайыннарыыга көмөлөһүү буолар. Ойоччулар эйбэхтэр, онон билиҥэ турбуннан, сүүрбэччэ улуустарга маппайгы сүһүөх тэрилтэлэрбит үлэлиллэр.

Хамсааһын билиҥи ордук дьоһуннаах суолталаҕынан экономиканы турунтаах оногоруну аҕаар уонна хара маҥнай тэриллиэҕиттэн үлэтин бириҥ сүрүн хайысхатынан ыал экономикатын сайыннарыы буолар, чуолаан ону иннинэ күннэ, болҕомто киириҥэр тутарга дьулуһар.

Аспыт сыл ортотугар хамсааһын СГУ финансовай-экономическай институт, тыа хаһаайыстыбатын академиятын, САНИ үй-промышленнай болоҕу кытта «Дьиэ кэргэн, улуус, республика экономикалара» диэн темаҕа республикатааҕы научнай-практическай конференцияны тэрийбитэ. Учуонайдар уонна специалистар уоттаах-күөстээх кэпсэтиилэрин ыытыыттара, санаалаан аҥаастыы атастаспыттара.

Элбэх дакылааттар оногоҕуллубуттара. Олор туспа кириитэ буолан бэчээттэниллэр. Бу күннэргэ бөдөҥ научнай үлэ—монография тахсыахтаах. Онон «Саха Саха сирэ» тэрийэн ыытыт конференциятын үлэтин не хоһоонун кытта кэм баҕалаах барыа билсиэн, эйбэҕи билиэн сөп.

Хамсааһынтан дойдуларын, норуоттарын кэскилэрин туһугар не сүрэхтэриттэн кыһаллар дьон киирэллэр уонна баар кыах бүттүүнэ Саха сирин социальнай-экономическай сайдыытыгар, түмүллүүтүгэр күүс-көмө буоларга дьулуһаллар. Бириигэ үлэбитигэр «Этэҥнэ, кыанан олордохпутуна—кэскилбитин оногоохпут» диэн республика Президенэ М. Е. Николаев биэс сыллаах, кыаҥ далааһыннаах программатын салайтарынабыт. Бэйэтэ толору кыаллалаах руоҕун, эр киһи, ыал аҕатын суолтатын туола үгүс киһи саҥаларын этэстэстилэр. Муннаах түмүгүнэн ыал экономикатын бөҕөргөтүүгэ, дьиэ кэргэн олоҕордьаһаҕар, өрөөн иитиигэ аҕалар оруолларын үрдэтиҥэ чопчу сыаллаах-соруктаах «Ыал» общественнай-политическай тэрилтэ тэриллиитэ. Бириҥ баҕарыылаах Ф. С. Тумусов уонна сэттэ киһиэхэ Мөҥүрүөн сүбэ (совет) талыллыыллар. Маннык бириигэ улууспутуттан С. В. Тобохов киирдэ. Түмүккэ республика барыа олохтоохторуттар ыытыллыыта.

Бириҥ сүбэни тутуһан, ыкса түмсүүлээх буоларга олус үчүгэй муннаах ыытыллыыта. Муннаах кэмигэр Ф. С. Тумусов «Тыа ыалын олоҕун уйгутун оногоруу оҥкуллара» диэн кириитэни тарҕаппыттара. Олус аҕыйах ахсаанынан тахсыбыт бу кириитэ улуус общественнай тэрилтэлэригэр көмөлөөх буоллун, аҕаччыгы киэҥник тиийдин диэн онно сурулуубуту «Саха олох» хаһыат нөҥүө биллиннэрэбит.

Марк СИБИРЯКОВ,
Одьулуунньаҕы политехническай лицей директора.

ТЫА ЫАЛЫН ОЛОҔУН УЙГУТУН ОНГОРУУ ОҤКУЛЛАРА

Экономическай наукаҕа уонна күннээҥи олохха «ыал экономиката» диэн ойдобулуу ингэрэгэ дьулуһарбар, мин тус бэйэм толкуйдаан, аҕаан-суоттаан көрүүлэрбэр эрэ тирэҕирэр буолбатахпын. Ыал күн сиригэр киһи аймах үөскүүгүттэн баар буолбут, үөһэттэн кийаахтаах ытык тэрилтэнэн буолар. Уранчхай удьуордарыгар быраабылар быыстыы кэмтэн туох суолталаах барыта ыалынаҕ быһаарыллар, олох уйгута ыалынан түстэнэр.

Иллэрэ сыллааччыгар бэчээттэммит «Саха Саха сирин саҕахтара» диэн кириитэбэр: «Мин ыраатык да саарбахчаабакка этиэхпин баҕарабын: төрөөбүт сирбитигэр олох сайдыытын тускула, төрүтэ киһи эйыдаҥа ыытта ыкса ситиммэх буолуутугар, промышленнайы далааһыннаах оногоруута буолбакка, тыа хаһаайыстыбатын эрэ көтөҕүүтэ, тыа дьонун олохторун тупсарыыта, саха киһитин ыраатыгар эргиллиэхтэрин сытар. Дьиҥнээх сайдыы—бу хас биирдии саха ыалын олоҕо чол, өй-тот буолуута, кыһалҕаны суох оногоруу, уйгуну-быйаҥы үөнүү»,—диэн турардаахтын уонна кыах баарынан үлэлиэргэ кыһаллабыт.

КҮҮҺҮ, КЫАҒЫ ТҮМЭН

Уустук сүһүөх кэмнэ дьон-сэргэ ойун-санаатын уһугуннараргa хас биирдии киһи тус бэйэтин быраабын уонна кыаҕын толлубакка-чаҕыйбакка туһанарыгар табыгастаах усулуобуйаны хаалчыйыпта, түөрэҥнэсиэбэт политическай сиэмэ үөскэтиигэ, олохдьаһах, үлэ-хамнас эйгэлэриттэр үгүс сабыдыалы оногоро кыһаллар общественнай күүстэр хайаан да баар буолуохтаахтар. Уһуннук толкуйдаан, үгүс дьону кытта сүбэлэһэн, бириҥ саналаахтарбын түмэн, мин «Саха Саха сирэ» хамсааһыны тэрийэргэ быһаарыммытым. Ол сыалынан-соругунан төрөөбүт Сахабыт сиригэр или-эйэни бөҕөргөтүүгэ, республиканы дьулуспан тэтимнэн кэлиммиэ сайыннарыыга көмөлөһүү буолар. Ойоччулар эйбэхтэр, онон билиҥэ турбуннан, сүүрбэччэ улуустарга маппайгы сүһүөх тэрилтэлэрбит үлэлиллэр.

Хамсааһын билиҥи ордук дьоһуннаах суолталаҕынан экономиканы турунтаах оногоруну аҕаар уонна хара маҥнай тэриллиэҕиттэн үлэтин бириҥ сүрүн хайысхатынан ыал экономикатын сайыннарыы буолар, чуолаан ону иннинэ күннэ, болҕомто киириҥэр тутарга дьулуһар.

Аспыт сыл ортотугар хамсааһын СГУ финансовай-экономическай институт, тыа хаһаайыстыбатын академиятын, САНИ үй-промышленнай болоҕу кытта «Дьиэ кэргэн, улуус, республика экономикалара» диэн темаҕа республикатааҕы научнай-практическай конференцияны тэрийбитэ. Учуонайдар уонна специалистар уоттаах-күөстээх кэпсэтиилэрин ыытыыттара, санаалаан аҥаастыы атастаспыттара.

Элбэх дакылааттар оногоҕуллубуттара. Олор туспа кириитэ буолан бэчээттэниллэр. Бу күннэргэ бөдөҥ научнай үлэ—монография тахсыахтаах. Онон «Саха Саха сирэ» тэрийэн ыытыт конференцияны не хоһоонун кытта кэм баҕалаах барыа билсиэн, эйбэҕи билиэн сөп.

Хамсааһынтан дойдуларын, норуоттарын кэскилэрин туһугар не сүрэхтэриттэн кыһаллар дьон киирэллэр уонна баар кыах бүттүүнэ Саха сирин социальнай-экономическай сайдыытыгар, түмүллүүтүгэр күүс-көмө буоларга дьулуһаллар. Бириҥ үлэбитигэр «Этэҥнэ, кыанан олордохпутуна—кэскилбитин оногоохпут» диэн республика Президенэ М. Е. Николаев биэс сыллаах, кыаҥ далааһыннаах программатын салайтарынабыт. Бэйэтэ толору кыаллалаах

(Салгыыта бэчээттэниэ).

НОРУОТ ПЕДАГОГИКАТА УОННА НАУКА

Москваттааҕы «Академия» издательствоҕа СГУ доцена Иосиф Портнягин «Кут-сүр» этнопедагогика: саха норуотун педагогическай көрүүлэрэ» диэн монографията таҕыста. Автор улахан практическай уонна научнай матырыйаалы дириҥник тэрэтэн Айыы уонна «Кут-сүр» үөрэҕэр теория оттунан сонун түмүктээһиннэри ригорор. Кириитэҕэ духовность уонна сиэрмайгы проблемалара ырытыллаллар.

И. Портнягин саха оҕону иитиигэ үтэстэрин, Айыы үөрэҕин уонна «Кут-сүр» оскуолатын сүрүн идеяларын көрор.

СИА.

ХААЧЧЫЙЫЫ ЭЙГЭТИГЭР

БАСТЫҢ ҮЛЭЛЭЭХ КОЛЛЕКТИВ

Төлөй Дыриҥэр биир бастыҥ коллективынан олохтоох маҕазынын буолар. Сэбиэдиссэйинэн Максимова Евдокия Егоровна үөлүннүр. Кини Майаҕа продавецтар курстарын бүтэрэн, 1973 сылтан эргиэн систематыгар үлэлээн кэлэр. Инник продавец Чепалова Матрена Васильевна 13 сыл стажтаах. Маны таһынан сылыгыта 3 кочегар туруллар. Кинилэр хаһы

„Бэҕэ-эрэ, эн тоҕо суруйаҕын?“

Хаһыаттарга сахаларбыт суруйар буолбуттуу сон ыраатта. Ангардас хасыыт сылга «Саха сирэ» хаһыакка уон обургу ыстатыйаны таҥыста. Дьэ он иннэ дьон итиннэ ыйыталыыр. Сорохтор эн эйбэх харчы-гоноруо ыларыгар буолуо диэччилэр, батыһыннар ооньуу-суолу сохоотохтары, Собаканы быдаҥы эйэлиит, хомуньуоҥу таҥнорбут, эргийбо сылдьар этиллэрэ ыраатан комуруйаччы да суох буолбатах.

Олорго этиэхтэмэ, тарыйы бэйэм уонна олохтоох нэрүүлэрим туһугарыгар суруйарга сананным.

Суруйар теннэлэрим бэйэм уорохтаах, билиибин, улэбин кэтта сибээстэрэхтэр. Ол-тыа сирин, баайынай хамсаабыыны туһугарыгар, оскуола, уорах-китэх бэлиитикэлэрэ, сиэр-майы темата, саҥа ситимэ, ийэлэрэ харыстабыла. Ол-бу биэчэр, бүрэхтэйин, үбүлүөй буолла эҥин диэн суруйбаппын. Ол судургу соҕуус буолуоҕ сэл. Оттон мин дьоҕурум ыраатыттан, сатабылбыттан буолуо, олус уһуннук маннарал, хас бириэмэ тэлэҥнэйдэн, хос-хос устан, бириэмэ бөдөҥнөн биэрэн, суруйуохха эрэ диэн буолбакка, кэм туох эмэ туһалаах буолаарай, аҕаччы өйүн кичэйэлэтэр диэн бэлиитэн сааналыбыт саҕалыыбын.

Бэҕэр, ол да ийэнэ буолуо, бу уонтан тахса сыл устата республика, улуус хаһыаттарыгар ыыппыт ыстатыйаларым биир да бэчэкэтэмэккэ хаалбыта суох, улахаанык быыллыыбыт-отуллубут, нолоҥнуллубут дьиэнэ. Оттон тоҕо суруйаҕыа диэтиэ быыччы запиэттиэкэ. Бу мин «хоббиим», дьоҥҥо үтүмэн бэҕэрэр, онорор, туох билбиппин-кэрбүүпүн тыаҕа, кэпсии сатыыр ыарыыбыт буолар. Туо бэйэбэр олохтоох патриотыыбын уеэхтэр. Иннэлэрэ суруйаары эйэҕэ эҥэ, хорбоҕо сатыыбын, кэн олох уоһуттан тэйбэтэх курдук саныыбын.

Сиэйэ тухары үөрэммит, эйэҕэ билбит кэйэ диэн бадаалаабыт. Сэтта кыыдаас изинниттэн редуучилиэсэнэ түөрт, университетыгар катэхтэн алта сыл үөрэммиппин, онуоха эйэҕэ устуу-туертуу эйдээх суоллаарбар оскуолаларбыт, ахсаан утууталлаарыт, директордар, завучтар, управляющайдар курстарыгар бүтэрбиппин, эйэҕэ сомоолордаары алдыстахха, олоҥум устан биирэ мэар үөрэнэрим барбыт эбит. Оттон уонна бэйиэ кэлүөн диэр үчэ кинигэ аҕэр, биэлэ-кэрэ сатыыр дьарыктаах этибит. Ол кэмнэрбэ билиэ да сочо хаалбат. Ол сылар барыа, биэлэ биир былыргы философ эпиэтэлэ, кэйиэ тоҕо аҕэр, биэлэр дьаҥнаа, биэлбэтэ иччоноо эйбиэр диэн этиэхтэрэ олус сөбүлэһэбин. Мунаарарым, биэлбэтэм сочоноо ыксаа шэр.

Биэлэ, үөрэх туһунан сиэйэлэрим маанытыар. 1972 сылдаахха СГУ-ну бүтэрэрбэр «Чурапчы» ороҕуонугар уонсий үөрэхтэлиэн сайдыыта диэн темаҕа диссертацийбын туйгунуук кэмчэйбитим. Сэлэҥ лаабыттэрим—уоҕуобуйуҥ суоҕа. Онно олоҥурдаҕ, ойдоо суолта биэрбэтэххэ диэн оскуола, үөрэтиэ туһунан хаста да суруйбуппуун сорохтор өйдүүлэрэ буолуо. Онно ороҕуонуттуттар ыраахтааҕы саҥаны булуохтааҕар Собаканы биэлиэс 36 сылы буолуор, 1958 сылдаахха диэри оскуола суоҕунан биир уонсий орта үөрэхтээх киһи тахсыбатаҕын ыйбытым. Сүрүннээн ол биирдэмэ эйэҕэ уонна уруутал кадра тиийбэтэтэхтэн, үөрэтиэ хаачыстыбата молтеҕуттан сиэрэ кэмнэҕэ полуэктэн үйэ анаарыттан ордук кэмиэ, аҥыйах наука хандидатыа ахохтахха, биир да улахан утуоннай, ноҕоноо кэйиэ үүмэхтэрдэн, биэлэр улахан солбуйаччы сочо тахсыбатаҕын, онон оскуолаҕа, биэлиэ суруй суолта биэрэллиэхтэриэн аналлаах барыахтааҕын туһугар суруйбуппун. Аар-саарга патырдаллар да, биир бөҕүнэн суруйбуппун. Аар-саарга патырдаллар да, биир дааннаарааҥ ордук үөрэхтэх кэмнэрбэт, дириҥ биэлиэнэ биэрбэт, таҕ кэстүүнү эмиэ биэрэ ыраах эрэ оҕолору ере туттан дьарыктыыр, атынырдыах эрэ оҕолору сэптээҕүнэн ахтыаммат уруутаны, оскуоланы сэптээҕүнэн ахтаммыт.

Оҕо үчэ урдук үөрэхтэнэхтээх диэн буолбатах. Тоҕус да кылааһынна тохтуур, ырыы бытаан да сэйдэ. Ол да кылааһынна тохтуур, ырыы бытаан да сэйдэ. Тоҕус да кылааһынна тохтуур, ырыы бытаан да сэйдэ. Ол

● КЭРЭ ЭНГЭТИГЭР

НАРОДНАЙ ТЕАТР ПРЕМЬЕРАТА

Россия уонна СР народнай артыыта П. М. Решетников аатынан Чурапчытааҕы народнай театр Сиэн Өкөр «Хаанчаанай өтөөрө диэн биир кистүүлээх драматын премьератын нереетиҥ дьүгүлүгэр тохсунньу 30 күнүгэр таһаарбыта. Оҥу Нерюнгритааҕы «Лиотоо» театр кылаабынай режиссера Петр Скрябин айыныылаахтык туруорда. Драма хаҥа саҥаланыыларытан муусаната, тыаһа-уоһа, бүөкөт үөхүн ордоҕо көрдөөччү болдьоҥотуун тардыыта сүрүн миэстэни ылла.

Бэлиэ аһыллааччыны кытары сценография эмиэ сонуннук көҕүнэ. Түөрүкүй дьыҥаны тутуспут уол сууллары турар балаҕан үрдүгэр ыйы ылыллыбыт тимир сыалыы колоннаан сүүс иннигэр дьүгүлүмэн тобуктаан айыыгыс-харатык баҕанаҕа олорорго аҥыныы сүрүн-теҥиҥ уонна идеятын сытыырхыытта. Уох уобараҥын артист Юрий Толстоухов таҕыстыахтык тоҕоордо. Урукхуту олохтоҕут хатыран мэҥирыыта сылдьыбыт Кыһаҕат Мэхэс аны кырдьаҕас ыалы кэрийэн уматаан аҥыыртан хоргуйан, эрийдэх олоҕуттан анаастаныары монгон ахбут Хаанчаанай өтөөрө аҕатын Бэрэ Силиби көрсөр. Бэрэ Силиби оҥо эрдэҕинэ ааҥ олохтоҕун эҥкирэтэ сылдьан истэрэ, бэл диэтэр, үүнүгэй эхтэлэр үстэлэрэ хаалан, ахтыы олоҥу быраҥыстаан уоруоҕун ордорбут.

Артистар Василий Кузьмин Иннокэнт Мэхэс, Валерий Герасимов Бэрэ Силиби оруолларын хөрөөччүгэ ыраах гынан дириҥник, өтөрөллөхтүк сөпкөтөлөр. Туруоруута артистар ооньоохуннаран, уоҥуйан-хаҥыйан, муусаканан хааргыстыхтыгыт, сценографиятта баҕаран айыныылаахтык дьүгүрөөхтөлөр, драма ис хоһоонун сытыырхыытын ирдэлгэ. Петр Скрябиҥҥа народнай театр режиссера Я. Заболоцкая сөпүн туруоруу иһин махтаныы биллэрдэ уонна ыраахтан дьаҥы сибээһин бысыннна, хранаҥы сайыннны айыыларга ооньоон видеоинсестаҥа устарга ылан тутуспуттар.

Мария ГЕРАСИМОВА.

СПОРТ

ЛООМТУКА ТУҺУЛГЭТИГЭР

Маҥа-Хаҥаласка Лоомтукаҕа туспаҕай интэриэннээх иккис этиэстэх сайа чаас оскуолаҕа физкультура учуутала Руслан Васильевич Афанасьев мэтэриэлинэн быыла бэйиэ сылыгы ыоларго мас тардыһыытыгар ыччат аҥаас турнира тохсунньу 30—31 күннэригэр мытыллыбыт. Маҥа-Хаҥалас, Амма, Чурапчы улуустарыттан атааннан Хотугулаах 149 эдэр спортсмендэр иккиэн күн устата эрийэн бытааннык эрдэттилэр.

Маҥан бөҕөлөр улуусуоттуттан 4 командаҕа баран кыттыбыты ылан кэлэн. Тумунньо 50 кг Гоша Петров (Одьулуун орто оскуолата) үһүс, 65 кг үөрэх Алеша Егоров (интернат-оскуола) иккис бириэстэх миэстэни ылыстылар.

Оҥо уонна оҥо спордун сылдьыбыт тарааммыт бу улахан турнирга командаҕа транспортынан хаалчыйбыт Одьулуун, Аллаҕар, Чурапчы уонна интернат-оскуола сэлэлтэхтэрэ оҕолор мохтоолорун ылыстылар.

Анатолий ЕФРЕМОВ.

С. И. Жирков үбүлүөйүгэр мемориала

Соторутааҕыта СР үтүлүгэх тренерэ С. И. Жирков нэриэннэр аналлаах 10-нэ үбүлүөйүгэр курахтаах буолан аста. Маҥа дуобат 3 миэстэлэрэ уонна 21 кандидата кытыннылар. Бойобат улуусуут кууһах дуобатыттарын сорох Таатта биллэр дуобатыттара нолоп эмиэ кыттыннылар. Бүтэһик турнир диэн оҥоруу сүрдээх тыгырыыннаахтык барда.

Ол курдук, курахтаах былаһын тухары ыччат жыаһыы кэтэллэннэ. Ньыт кырдьаҕас мастар И. Павлин бүтэһик турда сылайбыта тэйиэн И. Новгородовка хотторон жибэта. Таатта мастара И. Щукин эдэр оонньоохчу Ваня Монастырёв хотор түбэлэтэлэр бастыыр бааһыналаахтар. Ол эрээри Ваня таҥаһын, И.Новгородов чэпчиэн аатын ылан учуутлаах С. И. Жирков мэҥэрулаах сылдьар кубогын үйэ-саас тухары ыйдаа сылдьар бырааптаах. Иккиэн И. Павлиҥ, үһүскэ И. Щукин тэҥнэстилэр.

Кыайыылаахтарга Сахаа Иҥнат уола Н. С. Жирков сыанналаах бэлэхтэрэ туттарда.

К. МОНАСТЫРЕВ,
курахтаах судьйата.

ВАЛЬЫНАЙДАР-ХОС РЕГИСТРАЦИЯҺА ТИЭТЭЙИНЭХТЭЭХТҮҮР

ДЬӨКУУСКАЙ. РФ сайа Граждаанскай кодексын быһыытынан тыа хаһаайыстыбатын объектара хос регистрациялаабыны бэрсэхтиэхтэр.

Республикаҕа олунньу саҥатыгар 1425 хаһаайыстыба субъектара хос регистрациялаабыны бэрсиэхтэхтэр.

Республикаҕа олунньу саҥатыгар 1425 хаһаайыстыба саҥаалыы баастаммыт. Эйбэх колхозтар туоруоммаа-быраан бу сайа донумуоттан модьуйуулаах толоруоҕо тиэтэйбэттэр. Бастатан туран, ити баайыгай хаһаайыстыбалартан уонна оҥо уһуннаах общиналарга сыыһыалтаах. Бу хаммаанданыы ыытыы комиссиялар министиэстэлэр, быыбардар бюлоттар уонна олохтоох тыа хаһаайыстыбатын управлениелэрэ хоччуйыллыахтаах этиллэр. Хомойуох иҥэн, Иҥурба, Уэһээ Бүлүү, Нам, Хаҥалас улуустарыгар уонна Дьөкуускай к. туһаайыллыах ыччаттаах үлэһиттэр, тэрийиллэрэ кэстүбэт, барыамаан эмиэ туоллар. Биллэн турар, баайыгай хаһаайыстыбаларын үгүс салайаччылара сайа докумуоннаах ыытыктарын-тыыннаахтарын мэрдэлаан биллэттэр. Сорохтор хос регистрация кэнниттэн колхоз чэпчиэннэрэ суох буолуохтаахтарын, бэйэлэрэ олохтоох предприятиелэргэ тэҥнэһиэхтэхтэрин журдук саныыллар. СР Тыа хаһаайыстыбатыгар уонна сорутуоннаах министиэстэлэрэ оҥу сыыһаан эҕэдэлэр. Юридическай терриллиэнэн хаалбат түбэлэтэ баайыгай хаһаайыстыбатын салайаччылара статустарынан, эрэ биирдиилээн предприятиелэргэ тэҥнэтэллар диэннэ тыа хаһаайыстыбатын табаары ыытааччыларыгар охохтомуут барыы чэпчэтиэхтэриттэн туһаналлар. Оттон ол кэнэтин баайыгайдар уонна эмиэ уһуннаах общиналар юридическай терриллиэнэ хаалар түбэлэлэригэр кинилэр Кодекстаа ыйыллыбыт үлэ формаларын тэлбэхтэхтэр. Оттуна, спецдаалистэр сайыныларынан, республика усулуобуйатыгар кооперативы тэриллэр эрдэх.

Биллэрин министиэстэтэ хос регистрациялаабыны ыытыыта кэнэ буолар матырыйаалларын улуустарынан тэрдэтэ. Бу хаммаанда болдьоҕоро быыбыллан тураллар. Онон хойутаабыт докумуоннар сиэлэтэрэ сүрүннэн ааҕыллыахтар. Регистрациялаабыны тэрийиигэ эмиэ ыытыахтэриттэн улуустар тыа хаһаайыстыбатыгар управлениелэрин начальниктара буолуоллар. Министерство сотору кэмнээн ыытыллар отчуоттарын кэтэр быыбыллыах.

СИА.

СҮҮРҮҮГЭ ЫҢЫРАБЫН!

Ийэлээх аҕам ыал буолбуттара 25 сылын туолуутуттан бэлэмнэ сылын ааҥы 10-нуу метрдэ уурдан, от аатта, 250 метр үйэлиэх дистанцияҕа сырыыта бэйэм бараллаах сыстаах, 1992—1994 сс. төрөөбүт уолаттара, кыргыттара ыҥырабын.

Аҕам бу датаны кэрсүүҥ 15 хонук устата күүлэйдэ 25-чэ км сирдэ сүүрэр. Кэлэх кийитэ 42 км 195 метр сирэ (улахан марафону) күн ааҥы 2 чаас 30 мүн. сүүрэн 15 күнүнэн түмүктэммит. Ити кордоруу Гиннесс рекордарын кинигэтигэр киллэрэллэбит. Аҕам хонугун итиннэ тоҕолор.

250 метрдэ сырсыыбыт мэм ыйын 16 күнүгэр буоҕуоҥ. Бу күн аҕам сүүрүүтүн саҕалыыр. Курахтаабыт Хаҥаар оскуолатын оҕолоругар сорсуйарда 10 чаастан ыытыллыаҕа. Кыттааччылар төрөөбүт сибиэнэлэстибэҥнэн ыйдьа кэлэҕэт уонна 100 сомнан суумалаах ирдэс бириэстэрэ ааҕахтыт. Кэм 3 ийэгэр кэмбит бириэстэрэ тэнсиэ. Сүүрүү бэйэ-бэйэлэрэ кэтэрэ буолбат. Сүүрэр суохха бэлэмнэ турабыт уонна ыччаттаах ставтыыбыт. Мэлдьэ-бэлэр үтүгэй бириэстэ ылыллар.

Бу курахтаах Оҥо уонна оҥо спордун сылыгар сүүрүүгэ пропагандалаабын, кыргыс дистанциялаах сүүрэр оҕолору бэлэм буолбуттара 25 сыхын чаабылар ыытыллар. Ыраах кэбиллиэнтэртэн кыттааччылар 15 чаабыларга кэлиэхтэр. Ыччаттаах хоонньобут. Кэхтэхтэр кыттыҥ!

«Марафон Егоров» хамыыһыйата,
Хаҥаар оскуолатын X кылаабын уоруоччата.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

Дорогие выпускники биолого-географического факультета ЯГУ!

19 февраля с. г. факультет отмечает 60-летний юбилей со дня своего образования. Просим принять участие в юбилейных торжествах. Поздравления принимаются по адресу: г. Якутск, ул. Кулаковского, 48, КФЕН, деканат ВГФ.

Комиссия по проведению юбилея.

КӨМҺЬӨ САЙЫЛЫККА

Арыылаах бөҕүөлэнэ тэйэ сонуо борт иэдэ аҕыйахалаах адаас бэлэм. Ааҕа—Комнаа сайылыгы. Кэнэ налымсо хойуйатыгар сардаана сибиэгэ, ёбр самаахтар сирилэйиэ түүлэлэр, ардаах-бэйдэлэх ыалассын ох дэбилиэ долгуйар. Мааны кыргыттар ыаа-ыаа дорҕоотуттан ыраах үгүгүүлэн эрэллэрин нуруук, тарааҥа хатыыгар дабаа-тобаамарыттан тайанан сиилэн үүмэҥнэр. Күөх сайын көрүк хойуйан күөрэгэй бараҕан дьырылаччы. Ыллыыр ырыа ыаччаах чыбыгырыыр.

Сайылык урдунан күөх уонар туспут. Сиргэ-ыраҕа кун чаҥылыйа тахсыбыт. Скрипейдэ уут-тараҥ, чаҥнаа-чэбдик сылгыны сайа ыстыр. Хорошо, спасибо! Бараҕан—Комнаа!

Алеша ЕГОРОВ,
Чурапчы орто оскуолатын VI ого кылаабын уоруоччата.

Эҕэрдэлиибит!

Биирэ үөскэбит, уоруоммат оҥо саасыыт дьоҕоруо, дорообуйа хаҥыстабыыта нетерпыыт, улуустаабы ыччат баалыыта эндокринолог-ыраахтыы НЕУСТРОЕВА Александра Георгиевнаны үйэ аҥардаах үбүлүөйүнэн ис сүрэхпиттэн эҕэрдэлиибит.

Кырдьаҕы, ыалдьаҕы бэлбэхтэн, кэрэхсэтэн, оҕоҕорон тэпчиэдэрыгар үйдэрэн, уһуннуук дьоллоохтук олоруоҕор, оссо да дьоҥун-сэргэх дорообуйалара туоспорун туһугар улэлэҥ-хамсыы сылдьаҕыт баҕарабыт.

Чурапчы оскуолатын «ао жыаастаарыгар биирэ уоруммат; биирэ үөскэбит дьоҕоолоруттан, табаарыстарыҥ.

БИЛДЭРИИЛЭР

«Сахателеком» РК улуустааҕы филиала Чурапчы сэлиэнньэтин Комсомольскай, Красноармейскай уулусаларын, Новый переулок олохтоохторугар тайаҕылыаннаа быыбыытыыр телефон туруоруулларын кэлиэхтэр.

Кэн сайабылыаннаа бэрэбиэт кэлэн истэриэхтэрин бэрэбиэркэтэҕэ телефон ыытыллыаҕын тэрийиэхтэр!

Филиал администрацията.

х х х

Олунньу 8 күнүттэн Чурапчы сэлиэнньэтигэр «Арчаа» ветеран-үлэлэтэр комбинат урукку матыйаалын дьаҥтыгэр ритуальнай оҕолоҥ оторор. сыах аҕыйахтык. Всех, таҥас эрдэх хорутуоннаах бааллар. Оторуоллаҥ биир ыйынан оторон бириэргэ сакаас ылыллыт.

Үлэ кэмэ сарсыарда 10 чаастан киэһэ 6 чаасха диэри. Маҥтаҕ аатын эмиэрэ Октябрьскай уул 39 №-гэр эбэтэр 21-350 телефонҕа биллэххэтиэн сөп.

АТЫЫЛЫЫБЫТ

1998 с. муус устар ыйга атыылыллыбыт УАЗ-39099 («Охотник») автомашинаны.

Иккиэ ыйы уоллоҕобут Т-25 тракторы.

23-746 тел. үлэ чаабыгар кэриэтэ биллиэн.

х х х

Сахаары (Россия)—хуулла 50 кг, ыарыата 800 сомнан. Чурапчы сэл. Западнай уул. 4 №-гэр эбэтэр 21-616 телефонҕа биллиэн.

ПРОДАЮ

Деревообрабатывающий станок. Тел. 22-104.

Кунду туох сиэмэр эдэҥнибит, эбэбит, эйэхэсбит, хотуу кэбэрулаах ыччатыгаҕа, тыыл, үлэ ветерана, Мугудай нэйилээхэ олохтоох

КУГДАЧОВА Матрена Александровна

олунньу 7 күнүгэр 81 сааһыгар ыарахан ыарыыттан бүтэн ыччатыттан ыраах туораабытынан оҕолоругар, сиэмэрдэрэ, ыччаттарыгар дирбиэр кутурҕаммытын тиэрдэбит.

Чурапчыттан Николай, Прасковья Кривошапкиннар, сиэнэ Кривошапкиннар, Аммаатар, Афанасьевтар, Охотиннар, Кугдаровтар, Сыырпаковтар, Хотугуттан Григорий, Сергей, Иван, Клавра, Прасковья Кривошапкиннар, ыччат сиэнэ Мария Кугдарова.

Редактор Г. Г. ПОПОВ.

НАШ АДРЕС: 678700, с. Чурапча, ул. Карла Маркса, 28 «а». ТЕЛЕФОНЫ: редактор — 21-332, отделы — 21-265.

Чурапчинская улусная типография.

Учредители (соучредители) газеты—Редакция, Администрация улуса, Национальное издательско-полиграфическое объединение «Сахаполиграфиздат». Газета издается на якутском языке, выходит по вторникам, четвергам и субботам.

Индекс газеты: 54907

Национальной издательско- полиграфической компании «Сахаполиграфиздат».

Подписана в печать: 08. 02. 90 г. Тираж: 2522.

Автор сурукка этиллэр санаа редакция позициятыгар маҥдьы сөп түбэлэр буолбаттар. Суруккаа ыйыллар чахчылар ырдьыгыстаахтарыгар ыччатыныын автор туо баҕата сүрэх.